

VERDIDOKUMENT FOR NLMs SKOLER

Vedtatt i Hovedstyret juni 2013

INNLEDNING:

Formålet med dette dokumentet er å tydeliggjøre verdigrunnlaget NLM-skolene bygger sin virksomhet på, og beskrive de forpliktelser det innebærer for alle ansatte på skolene. Et tydelig verdigrunnlag bidrar til trygghet og frimodighet for både ansatte og arbeidsgiver.

1 GRUNNLAGET FOR Å DRIVE KRISTNE SKOLER

Kulturoppdraget

Oppdraget i 1.Mos.1 gir oss et grunnleggende ansvar for å forvalte skaperverket på en god måte. Guds velsignelse følger med dette, kjærlighet og liv hører sammen. I dette oppdraget står vi til ansvar for Gud.¹

Foreldreansvar

Det er foreldrene som etter Bibelen har ansvar for å oppdra barna sine². Dette er en ordning som er villet av Gud og som gjelder i alle typer samfunnsordninger. Våre skoler ønsker å hjelpe foreldrene til å gi barna en livskurs i samsvar med den kristne tro.

Menneskerettigheter

Retten til å drive private skoler bygger på fundamentale grunnprinsipper og menneskerettigheter som foreldrerett, religionsfrihet og ytringsfrihet. Disse rettighetene er nedfelt i en rekke paragrafer i internasjonale konvensjoner:

- "Når staten utøver funksjoner som den påtar seg på oppdragelsens og undervisningens område, skal den respektere foreldrenes rett til å sørge for slik oppdragelse og undervisning i samsvar med deres egen religiøse oppfatning og livsanskuelse."³
- "Konvensjonspartene forplikter seg til å respektere foreldrenes, og i tilfelle verges, frihet til å sørge for deres barns religiøse og moralske oppdragelse i samsvar med deres egen overbevisning."⁴
- "Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, og frihet til enten alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer."⁵

¹ «Og Gud velsignet dem og sa til dem: Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden, legg den under dere og råd over havets fisker og himmelens fugler og over alt levende som rører seg på jorden.» (1 Mos 1,28)

² «Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt. Disse ordene som jeg pålegger deg i dag, skal du bevare i ditt hjerte. Du skal gjenta dem for dine barn og snakke om dem når du sitter i ditt hus og når du går på veien, når du legger deg og når du står opp. Du skal binde dem om hånden som et tegn og ha dem på pannen som et merke. Du skal skrive dem på dørstolpene i huset ditt og på portene dine.» (5 Mos 6,4-9)

«Dere foreldre, vekk ikke sinne og trass hos barna deres, men gi dem omsorg, så de får en oppdragelse og rettleiding som er etter Herrens vilje» (Ef 6,4)

³ Europarådskonvensjonen om beskyttelse av menneskerettigheter og de grunnleggende friheter, første protokoll, artikkel 2.

⁴ FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, artikkel 18, punkt 4.

⁵ FNs menneskerettserklæring, artikkel 18.

- ”Enhver har rett til menings- og ytringsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å hevde meninger uten innblanding og til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer gjennom ethvert meddelelsesmiddel og uten hensyn til landegrensener.”⁶

Religionsfriheten gir både foreldre og ungdom rett til å velge den påvirkning de selv ønsker. Samfunnet har et ansvar for å legge forholdene til rette slik at trosfriheten er reell og at ikke bestemte ideologiske syn påtvinges noen. Det er et kjennetegn på et sunt demokrati at også mindretallets rett ivaretas. Kristne skoler gir foreldrene en mulighet til å få hjelp med oppdragelsen på et kristent grunnlag.

Lov om private skolar med rett til statstilskot av 2003 sikrer disse rettighetene i Norge. Skolene har rett til å verne om sin egenart slik den er uttrykt i skolenes vedtekter og grunnlagsdokumenter.

2 BASIS OG FORMÅL

NLM bygger sitt arbeid på Den hellige skrift og Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelse (jf § 2 i NLMs grunnregler). Dette innebærer at Bibelen er den øverste og endelige autoritet i alle spørsmål som har med kristen tro og kristent liv å gjøre.

NLMs formål er ”å utbre Guds rike” (jf. grunnreglenes § 1) slik det er uttrykt i mottoet ”Verden for Kristus”. Dette vil vi gjøre ved å ”forkynne evangeliet heime og ute og vekke ansvar for misjonen hos vårt eget folk, utdanne, sende og underholde misjonærer, og utdanne og underholde stedlige medarbeidere som trengs på misjonsmarkene, særlig i Kina, men også i andre land” (§ 1).

Vi ønsker å formidle evangeliet slik at mennesker blir frelst og kan leve som Jesu disipler. Evangeliet er budskapet om at Jesus ved sin død og oppstandelse er vår stedfortreder og har gjenopprettet vårt forhold til Gud. Uten Jesus er vi alle under Guds dom. Alle som blir frelst, blir borgere av Guds rike og kalles til et liv i etterfølgelse og tjeneste. Til denne tjenesten utrufter Gud oss ved Den Hellige Ånd med ulike nådegaver.

Skolene har et dobbelt formål. Det ene er å gjøre Kristus kjent for elevene slik at Han kan bli trodd og etterfulgt. Det andre er å gi oppdragelse og undervisning ut fra et kristent menneskesyn og en kristen virkelighetsoppfatning, slik at de best mulig kan utvikle sine evner og ta ansvar i samfunnet.

I forståelse med foreldrene og i respekt for elevene vil skolene formidle kunnskap, inspirere til læring og utvikling av hele mennesket for å utruste elevene for et godt og ansvarlig liv i hjem, samfunn og menighet.

I møte med elevene, i og utenfor skolen, er hele personalet medarbeidere og forbilder og har et ansvar for å fremme skolenes overordnede formål.

3 VERDIER OG ANSVAR

3.1 Forpliktelser overfor ansatte

NLM ser det som viktig å ha en god og nær oppfølging av alle medarbeidere. Organisasjonen ønsker å bidra til at hver enkelt medarbeider i størst mulig grad kan få ta i bruk sine nådegaver

⁶ FNs menneskerettserklæring, artikkel 19.

og sin menneskelige og faglige utrustning i arbeidet. Det er både ønskelig og nødvendig at det i NLM er rom for fri meningsutveksling om organisasjonens arbeid.

Skolene ønsker at arbeidsmiljøet blant de ansatte skal preges av omsorg, tilgivelse, trygghet og gjensidig støtte. Eventuelle uoverensstemmelser søkes løst på lavest mulig nivå og i konstruktiv samhandling mellom de involverte. Alle ansatte har et medansvar for at kollegene opplever seg inkludert og verdsatt i medarbeiderfellesskapet. Et godt læringsmiljø for elevene er avhengig av ansatte som samarbeider, deler erfaringer og ideer og hjelper hverandre til å videreutvikle planer, metoder og læremidler.

3.2 Forbilde

Alle ansatte er viktige forbilder for elevene både i arbeidsliv og i privatliv. I NLM-skolene har de ansatte anledning til å holde fram den kristne tro og etikk med frimodighet, både i ord og i gjerning.

De ansatte skal på en positiv måte hjelpe elevene med de utfordringene livet gir. Det innebærer også å vise elevene respekt og bidra til at de utvikler et godt selvbylde. På den måten blir det kristne menneskesynet ikke bare teori, men noe som den enkelte får erfare. I undervisningen skal den kristne tro og tanke være fundamentet som får prege virkelighetsoppfatningen i de ulike fag. Samtidig skal elevene øves i å være kritiske, utfordres til å stille spørsmål og til å trekke sine egne konklusjoner.

3.3 Holdning til skolen

Det forventes at ansatte identifiserer seg med skolens basis og formål, holder fram friskolesaken på en positiv måte, og omtaler de kristne skolene som naturlige alternativer til den offentlige skolen. Dersom man ikke lenger kan innestå for skolens verdigrunnlag, er det en naturlig konsekvens at man søker avskjed.

3.4 Holdninger til elevene

Alle mennesker er skapt i Guds bilde og har derfor det samme menneskeverd. Elevene må respekteres ut fra dette, selv om det kan være store forskjeller i personlige forutsetninger og sosial bakgrunn. Dette er forpliktende for alle ansatte i samvær med elevene.

Gud har bruk for alle i sitt skaperverk. Dette forplikter ansatte til å se de positive mulighetene i den enkelte elev og fremelske disse.

Gud vil i sin kjærlighet gi oss omsorg og trygghet. Dette skal gjenspeiles i møte med elevene og bidra til å skape et godt læringsmiljø.

Vektleggingen av omsorg og trygghet står ikke i motsetning til å sette grenser.

3.5 Holdninger til lærestoffet

Troen på Gud som skaper og frelser gir et eget perspektiv på opplæringen i fagene, og disse må settes inn i en tolkningsramme som gjør at kunnskapen blir betraktet i lys av Guds ord. Fagenes egenart vil i forskjellig grad aktualisere en slik betraktning.

Det er avgjørende for virkeliggjøringen av skolens formål at lærerne arbeider med valg av stoff, innfallsvinkel og metode i lys av at de skal formidle et kristent menneskesyn, en kristen virkelighetsforståelse og et kristent verdigrunnlag. Dette innebærer blant annet at opplæringen sees i et forvalterperspektiv og at anvendelsen av kunnskapen skjer i tråd med kristen etikk.

3.6 Kristen livsførsel

For at en kristen friskole skal kunne være et reelt alternativ, er det viktig at skolen kan spørre etter søkeres livssyn ved ansettelse, slik Diskrimineringsloven § 7 gir anledning til. Skolens ansatte har en forbildefunksjon både i og utenom arbeidstid.

Guds ord lærer oss å respektere og lyde myndighetene i samfunnet. En kristen følger derfor samfunnets lover så sant de ikke er i strid med Guds ord. (Ap.gj.5.29)

Gud er skaper og livets herre. Menneskelivet er derfor ukrenkelig fra unnfangelse til naturlig død. Det forventes at alle ansatte i liv og lære innretter seg i overensstemmelse med dette.

Det livslange, monogame ekteskap mellom mann og kvinne er rammen for det seksuelle samliv, og det forventes at alle lever i samsvar med dette.⁷

Det forventes at de ansatte opptrer sømmelig og viser respekt overfor sine medmennesker. Både fysiske og psykiske overgrep er å krenke et medmenneske og synd mot Gud. Det at vi er tilgitt betyr ikke at vi kan ta lett på de sår og skader våre ord og handlinger har påført andre. Tilgivelse og oppgjør vil ikke uten videre medføre at ansatte kan fortsette i sin stilling.⁸

Bibelen holder fram «gudsfrykt med nøysomhet» som et ideal. Som forvaltere av skaperverket forpliktes vi til forbruk og ressursbruk som ikke bryter det ned.

Ansatte har ansvar for å fremme en rus- og røykfri livsstil. Pliktmessig avhold i forhold til rusmidler gjelder i alle skolens tjenestesituasjoner.

4 OPPGJØR OG TILGIVELSE

Som medarbeidere og medmennesker synder vi mot hverandre, og trenger både å be om og å gi hverandre tilgivelse.

Syndenes forlatelse for Jesu forsonings skyld er det mest sentrale i vår kristne tro, og vi ønsker at dette skal prege medarbeiderfellesskapet. Tilgivelsen gir ny frimodighet både overfor Gud og mennesker. Som Kristus har tilgitt oss, skal vi tilgi hverandre.

Ved å ta imot en stilling blir man vist tillit. Det forutsettes at den ansatte forvalter denne tilliten ved å forholde seg lojalt til skolens verdigrunnlag, slik det kommer til uttrykk i dette dokumentet.

⁷ Samliv i lys av Bibelen (utgitt av NLMs hovedstyre, 2011).

⁸ *Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser (vedtatt av ImF, Normisjon, NLMs og NLM 2009).*